

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Факультет торгівлі та маркетингу**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D7 «Торгівля»
Освітня програма	«Митна справа»
Освітній ступінь	«бакалавр»

Київ 2025

3. Освітня програма.

3.1. Профіль освітньої програми «Митна справа» зі спеціальності D7 «Торгівля»

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) – Калуга Н.В., канд. хім. наук, доц.

1- ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Факультет торгівлі та маркетингу Кафедра товарознавства та митної справи
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Кваліфікація – Бакалавр підприємництва та торгівлі
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D7 Торгівля
Назва освітньої програми	Митна справа
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України (наказ № 963 від 05.07.2024 р.)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньо-професійної програми – 240 кредитів ЄКТС. Нормативний строк підготовки 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 11015988, дійсний до 01.07.2026 виданий Акредитаційною комісією Міністерства освіти і науки України.
Цикл, рівень вищої освіти	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – 1 цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови вступу на освітню програму	Повна загальна середня освіта або ступінь молодшого спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До затвердження нової редакції освітньо-професійної програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/
2-МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Формування загальних та фахових компетентностей, спрямованих на набуття знань, умінь і навичок для вирішення практичних проблем та спеціалізованих завдань з торгівлі та митної справи.	

3-ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Предметна область

Об'єкт вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких та торговельних структур, яка здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі з підприємництва та торгівлі.

Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва та торгівлі й методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких і торговельних структур.

Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології вирішення завдань щодо організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких і торговельних структур.

Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи і технології, спеціалізовані прилади й обладнання торгівлі та/або підприємницької діяльності, спеціалізоване програмне забезпечення.

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна, прикладна.

Основний фокус освітньої програми

Загальна вища освіта в галузі знань «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності «Торгівля».

Акцент на набутті знань і вмінь з товарознавчої оцінки, формування асортименту товарів, проведення митного контролю та митного оформлення, застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання, контролю правильності визначення митної вартості та повноти нарахування митних платежів, класифікації товарів при здійсненні митної справи та торгівлі.

Ключові слова: товарознавство, торгівля, митна справа.

Особливості програми

Вивчення порядку митного контролю та митного оформлення, якісних характеристик товарів, застосування інформаційних технологій при здійсненні митної справи, надання митно-посередницьких послуг.

Освітня програма передбачає практичну підготовку на виробничих підприємствах, у торговельних організаціях, митно-брокерських компаніях, митних органах.

4-ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Придатність до працевлаштування

Випускники даної освітньо-професійної програми можуть обіймати первинні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими таких класифікаційних угруповань (згідно з класифікатором професій ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 року № 259):

3119 Фахівець з технічної експертизи;

3139	Фахівець з автотехнічної експертизи;
3411	Брокер;
3417	Оцінювач-експерт;
3419	Товарознавець;
3419	Інспектор-товарознавець;
3422	Агент з митного оформлення вантажів та товарів;
3441	Інспектори митної служби;
3436.1	Помічник керівника підприємства (установи, організації);
3436.2	Помічник керівника виробничого підрозділу;
3436.2	Помічник керівника іншого основного підрозділу;
3436.3	Помічник керівника малого підприємства без апарату управління.

Подальше навчання

Випускники даної освітньої програми мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5-ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Викладання та навчання

Збалансоване поєднання аудиторних занять (лекції-дискусії, семінарські заняття, практичні заняття в малих групах, самостійна робота з інформаційними джерелами, консультації викладачів), дистанційного навчання та самостійної роботи на засадах проблемно-орієнтованого, інтерактивного навчання, самонавчання та навчання через практичну підготовку в митних органах.

Оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів у ДТЕУ» та передбачає проведення таких контрольних заходів: поточний та підсумковий контроль, атестація.

Поточний контроль проводиться на практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента, що здійснюється в університеті у формі заліку та екзамену.

Результати навчання студентів у ДТЕУ оцінюються за 100- бальною шкалою, де: 60-100 балів – результати навчання, що дають студенту право здобути кредити ЄКТС; 0-59 балів – незадовільні результати навчання, що не дають студенту право здобути кредити ЄКТС.

6-ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК9	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
ЗК10	Здатність діяти відповідально та свідомо.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК13	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i>	
СК1	Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.
СК2	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.
СК3	Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
СК4	Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.
СК5	Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.
СК6	Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.
СК7	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.
СК8	Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.
СК9	Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких і торговельних структур.
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і

	результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.
СК11	<i>Здатність здійснювати митний контроль та митне оформлення товарів¹.</i>

¹ Курсивом наведені загальні, спеціальні (фахові, предметні) компетентності та програмні результати навчання, які відображають фокус освітньої програми

СК12	<i>Здатність забезпечувати контроль за дотриманням заходів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</i>
СК13	<i>Здатність здійснювати митно-посередницьку діяльність.</i>
7-ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
1	Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях..
2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.
3	Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
4	Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва і торгівлі.
5	Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.
6	Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
7	Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких та торговельних структур.
9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
10	Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
11	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.
12	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.
13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.
14	Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній

	діяльності.
15	Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.
16	Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.
17	Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
18	Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.
19	Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.
21	Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в підприємницькій та торговельній діяльності.
22	<i>Вміти здійснювати митний контроль та митне оформлення товарів із застосуванням інформаційних технологій.</i>
23	<i>Вміти здійснювати заходи офіційного контролю, забезпечувати контроль за дотриманням встановлених заборон та обмежень, заходів тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</i>
24	<i>Вміти надавати митно-посередницькі послуги з декларування товарів, функціонування митних складів, магазинів безмитної торгівлі.</i>

8- РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення

Повністю відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Реалізацію освітньо-професійної програми «Митна справа» здійснюють науково-педагогічні працівники з науковим ступенем та/або вченим званням, які відповідають вимогам чинного законодавства України, мають достатній рівень наукової і професійної кваліфікації. До освітнього процесу також залучаються фахівці-практики і представник професійних об'єднань та іноземні партнери. Всі науково-педагогічні працівники кожні п'ять років проходять стажування / підвищення кваліфікації.

Матеріально-технічне забезпечення

Повністю відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Для зручності здобувачів вищої освіти функціонують корпоративна система дистанційного навчання та автоматизована система управління освітнім процесом «МІА: Освіта». В університеті обладнані сучасні комп'ютерні класи зі спеціалізованим програмним забезпеченням, функціонує Навчально-науковий центр бізнес-симуляції та працює Smart-бібліотека. Створенні всі умови для навчання осіб з інвалідністю. Наявна соціально-побутова інфраструктура ДТЕУ.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Для кожної освітньої програми в університеті розробляється Інформаційний пакет ЄКТС.

Кожен студент через особистий кабінет АСУ «МІА: Освіта» може переглянути та сформулювати власний індивідуальний план, переглянути навчальний план, здобуті бали за дисциплінами, розклад занять та комунікувати з учасниками освітнього процесу.

Програми, робочі програми, силабуси дисциплін та критерії оцінювання за освітніми компонентами розміщені на корпоративній платформі дистанційного навчання.

В електронному репозитарію університету розміщено повнотекстовий доступ до наукової та навчальної літератури ДТЕУ, рукописи кваліфікаційних робіт та дисертацій на здобуття наукових ступенів.

Для зручності здобувачів вищої освіти в університеті розроблений Каталог навчальних дисциплін, відповідно якого студенти мають право обирати вибіркові освітні компоненти.

9-АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність

Національна кредитна мобільність здійснюється в межах укладених меморандумів про співпрацю між ДТЕУ та іншими закладами вищої освіти (наукових установах) України відповідно до законодавства.

Міжнародна кредитна мобільність

Університетом укладені договори про співробітництво між ДТЕУ та іноземними закладами вищої освіти, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів за Міжнародними програмами і проектами в рамках програми Еразмус+.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

3.2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

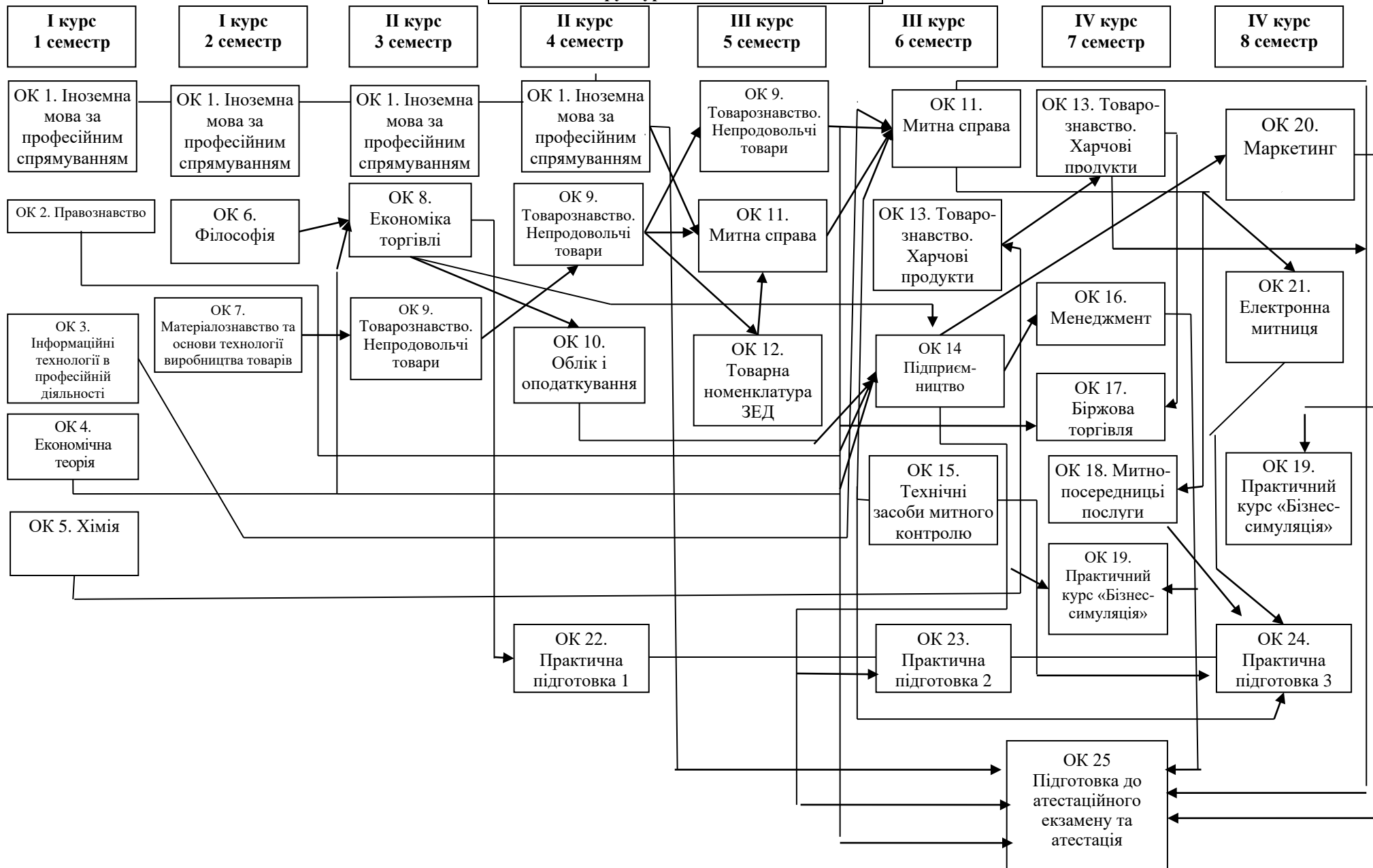
3.2.1. Перелік компонент ОП

Код	Освітні компоненти програми	Кредити ЄКТС	Форма контролю
<i>Обов'язкові компоненти</i>			
ОК 1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	21	Екзамен
ОК 2.	Правознавство	6	Екзамен
ОК 3.	Інформаційні технології в професійній діяльності	6	Екзамен
ОК 4.	Економічна теорія	6	Екзамен
ОК 5.	Хімія	6	Екзамен
ОК 6.	Філософія	6	Екзамен
ОК 7.	Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів	6	Екзамен
ОК 8.	Економіка торгівлі	6	Екзамен
ОК 9.	Товарознавство. Непродовольчі товари	18	Екзамен
ОК 10.	Облік і оподаткування	4,5	Екзамен
ОК 11.	Митна справа	12	Екзамен
ОК 12.	Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності	6	Екзамен
ОК 13.	Товарознавство. Харчові продукти	10,5	Екзамен
ОК 14.	Підприємництво	6	Екзамен
ОК 15.	Технічні засоби митного контролю	4,5	Екзамен
ОК 16.	Менеджмент	6	Екзамен
ОК 17.	Біржова торгівля	6	Екзамен
ОК 18.	Митно-посередницькі послуги	6	Екзамен
ОК 19.	Практичний курс «Бізнес-симуляція»	9	Екзамен
ОК 20.	Маркетинг	6	Екзамен
ОК 21.	Електронна митниця	6	Екзамен
ОК 22.	Практична підготовка 1	4,5	Залік
ОК 23.	Практична підготовка 2	3	Залік
ОК 24.	Практична підготовка 3	6	Залік
ОК 25.	Підготовка до атестаційного екзамену та атестація	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180,0	
<i>Вибіркові компоненти</i>			
ВК 1.	Освітній компонент 1	6	Екзамен
ВК 2.	Освітній компонент 2	6	Екзамен
ВК 3.	Освітній компонент 3	6	Екзамен
ВК 4.	Освітній компонент 4	6	Екзамен
ВК 5.	Освітній компонент 5	6	Екзамен
ВК 6.	Освітній компонент 6	6	Екзамен
ВК 7.	Освітній компонент 7	6	Екзамен

ВК 8.	Освітній компонент 8	6	Екзамен
ВК 9.	Освітній компонент 9	6	Екзамен
ВК 10.	Освітній компонент 10	6	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

Здобувачі вищої освіти обирають вибірові навчальні дисципліни через особистий кабінет порталу «МІА: Освіта». Опис навчальних дисциплін та їх пререквізити представлені в Каталозі навчальних дисциплін ДТЕУ

3.2.2. Структурно-логічна схема ОП

3.3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та цією освітньою програмою.

3.4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти Компетентності	ОК1.	ОК2.	ОК3.	ОК4.	ОК5.	ОК6.	ОК7.	ОК8.	ОК9.	ОК10.	ОК11.	ОК12.	ОК13.	ОК14.	ОК15.	ОК16.	ОК17.	ОК18.	ОК19.	ОК20.	ОК21.	ОК22.	ОК23.	ОК24.	ОК25.
ЗК 1				+		+		+			+			+					+	+					+
ЗК2	+		+		+		+	+	+	+	+		+		+				+	+	+	+	+	+	+
ЗК3									+		+	+	+										+	+	+
ЗК4	+										+	+			+			+							+
ЗК5			+							+	+				+				+	+	+			+	
ЗК6	+		+		+				+		+	+	+				+		+	+	+				
ЗК7	+							+								+			+				+	+	+
ЗК8														+	+	+	+	+				+	+	+	
ЗК9					+		+		+				+					+							
ЗК10		+				+	+				+				+			+		+				+	
ЗК11		+				+					+			+	+	+	+			+					
ЗК12		+		+		+	+																		
ЗК13		+						+			+			+	+							+			
СК1				+		+								+	+		+					+	+	+	+
СК2			+				+							+	+	+	+					+	+	+	+
СК3	+						+				+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК4			+				+	+						+	+					+		+			
СК5	+				+		+		+				+				+						+	+	+
СК6		+							+		+	+	+		+		+	+				+		+	+
СК7	+							+				+					+	+					+	+	+
СК8										+	+							+	+					+	+
СК9				+							+	+							+			+			+
СК10				+			+							+	+					+		+			
СК11		+	+					+		+	+	+	+	+	+			+	+		+			+	+
СК12			+		+			+		+	+	+	+		+			+			+			+	+
СК13			+					+		+	+	+					+				+			+	+

3.5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти Програмні результати навчання	ОК1.	ОК2.	ОК3.	ОК4.	ОК5.	ОК6.	ОК7.	ОК8.	ОК9.	ОК10.	ОК11.	ОК12.	ОК13.	ОК14.	ОК15.	ОК16.	ОК17.	ОК18.	ОК19.	ОК20.	ОК21.	ОК22.	ОК23.	ОК24.	ОК25.
1				+		+	+	+				+		+			+		+	+		+	+	+	+
2	+		+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
3	+										+											+	+	+	+
4			+							+	+				+				+	+	+			+	
5	+		+								+	+					+				+			+	
6	+															+			+	+		+	+		
7								+						+					+	+		+	+		
8		+			+				+				+		+										
9		+												+								+	+		+
10						+													+	+					+
11				+	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+	+				+	+	+	
12										+				+		+			+	+		+	+		
13				+		+					+			+		+	+	+				+	+		
14			+				+															+			
15					+	+			+				+					+							
16		+							+		+		+	+	+		+	+	+	+					+
17	+													+		+	+		+	+		+	+	+	+
18										+	+	+							+	+				+	+
19				+								+					+	+							+
20				+					+				+		+	+	+		+	+					+
21		+									+			+		+						+			
22		+	+						+		+	+	+	+	+			+	+		+			+	+
23			+		+				+		+	+	+		+			+			+			+	+

24			+					+		+	+	+					+			+			+	+
-----------	--	--	---	--	--	--	--	---	--	---	---	---	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	---	---

ДОДАТОК

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ

Код	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС
ВК 1.	Адміністративне право і процес	6
ВК 2.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	6
ВК 3.	Критичне мислення	6
ВК 4.	Культурна спадщина України	6
ВК 5.	Логістика	6
ВК 6.	Організація торгівлі	6
ВК 7.	Основи кібербезпеки	6
ВК 8.	Оцінка відповідності	6
ВК 9.	Підприємницьке право	6
ВК 10.	Психологія	6
ВК 11.	Технології soft skills	6
ВК 12.	Товарознавство. Антикваріат	6
ВК 13.	Товарознавство. Культурні цінності	6
ВК 14.	Товарознавство. Паливно-мастильні матеріали	6
ВК 15.	Товарознавство. Транспортні засоби	6
ВК 16.	Товарознавство. Цивільна зброя	6
ВК 17.	Цільовий комунікативний курс англійської мови	6

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни).

4.1. Назва. ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. I–IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. *Англ. м.:* Тонконог І.В., доц., канд. пед. наук, доц. каф. іноземної філології та перекладу; Шкорубська Ю.Є., ст. викл. каф. іноземної філології та перекладу; Харитоновна Д.Д., викл. каф. іноземної філології та перекладу; *Франц. м.:* Дячук Л.С., доц., канд. філол. наук, доц. каф. іноземної філології та перекладу. *Нім. м.:* Галаган В.Я., ст. викл. каф. іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: розуміти інформацію лекцій, бесід, доповідей, презентацій, аудіо та відео матеріалів, дискусій на навчальні та професійні теми; підтримувати розмову чи дискусію іноземною мовою, обґрунтовуючи свою позицію, викладати ідеї та погляди на навчальні та професійні теми; читати і розуміти тексти, пов'язані з навчанням та професійною діяльністю; писати іноземною мовою листи, тексти і документи, пов'язані з навчальною та професійною сферами; знати орфографічні, лексичні, граматичні та стилістичні правила та норми сучасної іноземної мови; розуміти соціокультурні явища та проблеми.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Вхідний рівень володіння іноземною мовою B₁.

Зміст. Бізнес та комерційні організації. Організація та персонал. Продукт, ринок та ринкові відносини. Фінанси. Облік і аудит. Банки і банківська діяльність. Міжнародний бізнес. Інформаційні технології в бізнесі. Історія митної служби. Діяльність митниці. Обов'язки митного інспектора. Митниця Великої Британії. Митниця США. Діяльність митної служби України. Митні формальності під час подорожі за кордон. Класифікація товарів. Види продовольчих і непродовольчих товарів. Пакування, маркування та зберігання товарів. Транспортування товарів. Транспортна документація. Всесвітня митна організація. Ветеринарний та фітосанітарний контроль. Боротьба з контрабандою на митниці. Вільне пересування товарів в межах ЄС.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Латигіна А.Г. Basic English of Economics: підручник для вищ. навч. закл. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 456 с. 2. Iwonna Dubicka, Margaret O’Keeffe, Bob Dignen, Mike Hogan, Lizzie Wright. Business Partner. Coursebook B1+. Pearson, 2019. 160 p. 3. Foley M., Hall D. MyGrammarLab B1/B2. Pearson Education Limited, 2019. 396 p.	1. Penfornis J.-L. Affaires.com 3e Edition: Livre de l’élève, Paris : CLE International, 2019. 127 p. 2. Аллахвердян Т. М. Французька мова для економістів: навчальний посібник. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 100 с. 3. Jean-Louis Frerot, Michele Boulares. Grammaire Progressive du Français. 3e Édition Avancé. CLE International, 2019. 207 p.	1. Строкань Н.О., Коваленко Л.В. Deutsch in Wirtschaft und Außenhandel: навч. посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 197 с. 2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU: Deutsch als Fremd- und Zweitsprache: Kursbuch. Hueber, 2019. 175 с. 3. Geiger S., Dinsel S. Dutsch Übungsbuch Grammatik A2-B2. Hueber, 2019. 295 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Аудиторна навчальна діяльність (практичні заняття), самостійна навчальна діяльність студентів. Традиційні та інноваційні методи і технології навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, робота в малих групах, проектна методика, кейс-метод, моделювання ситуацій, рольова гра, комп’ютерні технології).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування, оцінювання презентацій, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання. Англійська, німецька, французька, українська.

4.2. Назва. ПРАВОЗНАВСТВО.

Тип. Обов’язкова.

Рік вивчення. 2025/2026.

Семестр. I.

Лектор, науковий ступінь, посада. Альонкін О.А., к.ю.н., доц. каф. правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Результати навчання. Надання студентам базових знань з теорії держави і права, окремих галузей права України – конституційного, адміністративного, фінансового, кримінального, цивільного, господарського, трудового, інформаційного та міжнародного приватного права і набуття ними відповідних практичних навичок застосування норм права достатніх для успішного вирішення фахових завдань та робочих питань у подальшій професійній діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи правознавства».

Зміст. Основоположні характеристики держави. Конститутивні характеристики права. Зміст системи права, системи законодавства та нормотворчості в Україні. Конституційне законодавство України про загальні засади конституційного ладу. Конституційне законодавство України про органи державної влади та місцевого самоврядування. Адміністративне законодавство України. Фінансове законодавство України. Кримінальне законодавство України. Цивільне законодавство України про зміст цивільних правовідносин і права власності. Цивільне законодавство України про зміст права інтелектуальної власності, зобов'язань і спадкового права. Господарське законодавство України. Трудове законодавство України про зміст трудових правовідносин і трудового договору (контракту). Трудове законодавство України про правове регулювання робочого часу і часу відпочинку, трудової дисципліни і вирішення трудових спорів. Інформаційне законодавство України. Законодавство України про міжнародне приватне право.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Основи правознавства: навч. посібник для студентів закладів вищої освіти економічного спрямування / Авт. кол. В. М. Бесчастний, П. С. Корнієнко, В. І. Щербина, А. М. Соцький / за заг. ред. проф. В. І. Щербини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 316 с.

2. Правознавство. Курс лекцій : навч. посіб.; за заг. ред В. О. Ананьїна. [Електронний ресурс]. Київ: ІСЗЗІ КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 267 с.

3. Правознавство: навч. посіб.; за заг. ред. С. В. Петкова. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання із використанням сучасних технологій: лекції (оглядові / тематичні); практичні заняття

із застосуванням інтерактивних методів навчання (сторітеллінгу, брейнстормінгу, кейс-методу, модерації тощо), самостійна робота студентів (аналітичні записки, презентації, реферати тощо), консультації.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, опитування, письмові завдання, ситуаційні завдання);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Зозуля В.А., доц., канд. тех. наук, доц. каф. цифрової економіки та системного аналізу

Результати навчання. Формування у студентів необхідного рівня комп'ютерної грамотності та інформаційної культури, набуття практичних навичок використання сучасних інформаційних технологій і пакетів прикладних програм для розв'язання різноманітних економічних задач. Засвоєння теоретичних засад інформаційних технологій та застосовуваних у цій галузі науки ключових понять.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Інформатика» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Поняття інформації, її класифікація та основні властивості. Інформаційні технології та системи, їх класифікації. Економічна інформація та її властивості. Фундаментальні засади Internet, роль Інтернет-технологій в суспільстві. Основи роботи в хмарних середовищах. Хмарні сервіси Microsoft 365, Google. Порівняльна характеристика найпопулярніших хмарних сервісів. Їх переваги та недоліки. Використання сервісів Office 365 у навчанні та у подальшій професійній діяльності. Текстовий процесор MS Word, його призначення та функціональні можливості. Фундаментальні основи та принципи функціонування Інтернет. Табличний процесор MS Excel, його загальна характеристика. Об'єкти MS Excel. Основи роботи у середовищі MS Excel. Операції створення, редагування та форматування електронних таблиць MS Excel. Робота з функціями і формулами. Робота з таблицями MS Excel, як з базою даних. Створення, редагування і форматування графіків та діаграм. Аналіз

даних у середовищі табличного процесора MS Excel. Бази даних, основні поняття та визначення. Робота з професійними базами даних в MS Access. Візуалізація бізнес-процесів засобами MS Visio. Можливості створення та показ презентацій в MS Power Point.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Інформаційні технології: навчальний посібник / О. І. Зачек, В. В. Сеник, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 432 с.
2. Paranjape, Dr. Nitin. Efficiency Best Practices for Microsoft 365: Discover Ways to Improve Your Efficiency and Save Time Using M365 Applications. Packt Publishing, 2021. – 538 p.
3. Басюк Т.М. Основи інформаційних технологій [Текст]: навч. посібн. / Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник [нове видання]. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. – 390 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів;
- практичні роботи (традиційні, тренінгові завдання, комп'ютерне тестування); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання.

- поточний контроль - опитування, тестування, комплексні контрольні роботи;
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ніколаєць К.М., проф., д-р істор. наук, проф. каф. економічної теорії та конкурентної політики; Хрустальова В.В., доц., канд. економ. наук, доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики.

Результати навчання. Формування теоретичних та системних економічних знань щодо основних концепцій, закономірностей та механізмів функціонування ринкової економіки, розвиток економічної культури та економічного мислення учасників суспільного виробництва, здатних до підприємницької діяльності та прийняття обґрунтованих рішень на різних рівнях господарювання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи економіки».

Зміст. Предмет і метод економічної теорії. Економічна система суспільства. Відносини власності. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура. Ринковий механізм: сутність та елементи. Теорія поведінки споживача. Підприємство в ринковій економіці. Ринково-конкурентне середовище функціонування підприємства. Сутність процесу суспільного відтворення. Відтворення національного продукту і національного багатства. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Макроекономічна нестабільність: інфляція та безробіття. Державне регулювання в умовах ринкової економіки. Закономірності розвитку світового господарства.

Рекомендовані джерела.

1. Економічна теорія навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с.

2. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. Ч. 1 Мікроекономіка/ В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, К.М. Ніколаєць, та ін.; за ред. В.Д. Лагутіна. 2-ге вид., доопр., перероб. Київ: Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 396 с.

3. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. Ч. 2 Макроекономіка/ В.Д. Лагутін, К.М. Ніколаєць, Т.А. Щербакова та ін.; за ред. В.Д. Лагутіна. 2-ге вид., доопр., перероб. Київ: Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів навчання із використанням інноваційних технологій. Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування, аналіз ситуації, дискусії, творчі завдання)
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ХІМІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гончарова І. В., доц., к. х. н., доц. каф. товарознавства і фармації.

Результати навчання. Формування теоретичних знань з неорганічної та органічної хімії, практичних навичок хімічних та фізико-хімічних методів дослідження сировини і матеріалів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Хімія», «Фізика», «Математика» повної загальної середньої освіти.

Зміст. Роль хімії в житті людини, розвитку науки та техніки, науково-технічному прогресі. Основні закони хімії як базис хімічних методів аналізу. Залежність властивостей речовин від будови атомів та природи хімічних зв'язків. Класифікація неорганічних сполук. Комплексні сполуки, їх застосування у методах аналізу. Молекулярно-йонна рівновага в розчинах. Окисно-відновні реакції. Хімія металів та неметалів. Основи якісного хімічного аналізу. Кількісний аналіз. Особливості, будова і класифікація органічних сполук. Насичені, ненасичені та ароматичні вуглеводні. Спирти та феноли. Карбонільні сполуки. Карбонові кислоти. Ліпіди. Гідроксокислоти. Вуглеводи. Аміни та амінокислоти. Білки. Гетероциклічні сполуки. Вплив електромагнітного поля на речовину. Рефрактометричний метод дослідження. Енергетика хімічних реакцій. Колориметрія. Кінетика хімічних реакцій та каталіз. Гетерогенні рівноваги. Екстракція. Колігативні властивості розчинів. Кондуктометричний та потенціометричний методи дослідження. Поверхневі явища та адсорбція. Хроматографія. Дисперсні системи. Колоїдні розчини, їх отримання, властивості, дослідження. Мікрогетерогенні системи. ВМС та їх розчини.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Пономарьова В.В. Хімія. Основні класи неорганічних сполук: навч. посіб. К.: Ліра-К. 2022. 96 с.
2. Березан О.В. Органічна хімія: навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники. 2022. 208 с.
3. Олешко В.А., Олешко А.А., Пацаловська Л.Ю., Папроцька О.А. Загадкова хімія: Основи неорганічної хімії: навч. посіб. К.: Університет «Україна». 2020. 189 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- лабораторні заняття (виконання індивідуальних лабораторних досліджень).

Методи оцінювання.

- поточний контроль – опитування, контрольна робота;
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ФІЛОСОФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Морозов А.Ю., проф., докт філософ. наук, проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи психології», «Історія України» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Філософія як світогляд і наука. Онтологія. Філософське вчення про буття. Діалектика. Філософська теорія розвитку. Філософія людини. Філософія свідомості. Гносеологія. Філософія пізнання. Філософія науки і техніки. Філософія суспільства. Філософія цивілізації. Філософія культури. Філософія історії. Філософія економіки. Філософія політики та права. Філософія моралі. Філософія майбутнього.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.
2. Філософія. Хрестоматія / під ред. Морозова А. Ю., Кулагіна Ю. І. – Київ : КНТЕУ, 2021. – 380 с.
3. Філософія : підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н. В. Гайворонюк, В. В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В. Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. – 440 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, дуальні, лекції-дискусії); семінарські заняття (робота в малих групах, семінари-тренінги).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування, захист проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО ТА ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТОВАРІВ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мокроусова О.Р., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Слізков А.М., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Полюга В.О., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Знати: сучасний асортимент сировини і матеріалів, що використовуються у виробництві товарів; будову, структуру та властивості матеріалів; типи виробництва, їх ознаки, переваги та недоліки; види сировини для виробництва продовольчих і непродовольчих товарів та методів їх підготовки до переробки; складові виробничого та технологічного процесів, етапи розробки технологічного процесу та технологічної підготовки виробництва; принципи інтенсифікації технологічних процесів, перспективи їх розвитку та вдосконалення; головні стадії технологічних процесів виробництва харчових продуктів та непродовольчих товарів;

Вміти: характеризувати вплив сировини та матеріалів на споживні властивості товарів; визначати властивості сировини та матеріалів, що використовуються у виробництві товарів; характеризувати сировину, обладнання та операції технологічного процесу виготовлення різних груп харчових продуктів та непродовольчих товарів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізичні методи дослідження», «Хімія».

Зміст. Матеріалознавство як наука. Закономірності формування структури матеріалів. Структура та властивості металів та сплавів на їх основі. Структура та властивості полімерів та пластичних мас. Структура та властивості гумових і композиційних матеріалів. Структура та властивості деревини, деревних матеріалів, скла та керамічних виробів. Основи технології виробництва товарів. Сировинна база виробництва та складові технологічних процесів. Хіміко-технологічні процеси у виробництві непродовольчих товарів. Основи технології харчових виробництв. Технології переробки рослинної сировини у виробництві харчових продуктів. Технології переробки тваринної сировини у виробництві харчових продуктів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Бузило В. І., Сердюк В. П., Яворський А. В., Гайдай О. А. Матеріалознавство: навч. посіб. Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2021. 243 с.
2. Власенко А. М. Матеріалознавство та технологія металів : підручник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ : Літера ЛТД, 2019. 224 с.
3. Зубар Н. М. Теоретичні основи харчових виробництв: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 304 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

- лекції (тематичні);
- практичні заняття (обговорення інноваційних розробок, презентації).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Вавдійчик І.М., доц., канд. екон. наук, доц. кафедри економіки та фінансів підприємства.

Результати навчання. Формування сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття функціонування торгівлі як сфери товарного обігу та комплексного розуміння проблем управління фінансово-господарською діяльністю підприємств торгівлі та опанування навичок їх практичного розв'язання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Статистика», «Бухгалтерський облік».

Зміст. Торгівля у сфері товарного обігу. Поняття торговельної діяльності та суб'єкти її здійснення. Товарний ринок як сфера функціонування суб'єктів торговельної діяльності. Економічна характеристика роздрібної торгівлі. Економічна характеристика оптової торгівлі. Товарооборот як основний результативний показник торговельної діяльності. Товарні ресурси в торгівлі. Трудові ресурси та оплата праці в торгівлі. Майнові ресурси в торгівлі. Фінансові

ресурси в торгівлі. Фінансові результати в торгівлі. Ефективність та конкурентоспроможність в торгівлі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Балджи М. Д., Допіра І.А., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К.: Кондор, 2023. 368 с.

2. Економіка та організація торговельних підприємств: практикум. Навч. посібник [М.В. Семикіна, Л.Д. Запірченко, С.С. Матієнко та ін.] / за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 212 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична); семінарські / практичні (тренінг / презентація / дискусія / комунікативний метод / модерація / метод кейс-стаді / робота в малих групах та ін.).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування; усне / письмове опитування; перевірка курсової / звіту / конспекту / розрахунково-графічної роботи / проєкту / вправи / завдання / ситуаційного завдання та ін.);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028

Семестр. III–V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Глушкова Т.Г., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи; Слізков А.М., проф., д-р. техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Михайлова Г.М., доц., д-р техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи; Сім'ячко О.І., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи; Мокроусова О.Р., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування у студентів знань про категорії, поняття, терміни, визначення і класифікації, що стосуються конкретних груп товарів; фактори формування асортименту, властивостей і якості товарів у сфері виробництва, нормативно-технічні документи, методи випробувань і контролю якості, правила користування товарами й умови їх зберігання, вимоги до маркування; асортимент товарів, їхні види і різновиди, конструктивні особливості, ознаки класифікації, класифікаційні групи, кодування товарів. Набуття студентами навичок та умінь аналізувати й оцінювати умови сфери

споживання конкретних груп товарів, фактори формування вимог споживачів до асортименту і рівня якості; прогнозувати оцінку товарів споживання; виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості матеріалів та виробів, безпеку, надійність та ефективність споживання; обґрунтовувати ціну відповідно до споживчої цінності товарів, прогнозувати їхню конкурентоспроможність; користуватися нормативно-технічними документами, формувати оптимальну структуру торговельного асортименту товарів, аналізувати її динаміку за ознаками і властивостями, що впливають на рівень задоволення потреб і попиту споживачів; кодувати товари для обробки інформації на ЕОМ; консультивати покупців з питань вибору товарів, раціонального їхнього використання, правил користування і догляду, умов досягнення ефективності споживання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Хімія», «Фізичні методи дослідження», «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів», «Теоретичні основи товарознавства», «Стандартизація, метрологія та управління якістю».

Зміст. Стан і перспективи розвитку виробництва та споживання непродовольчих товарів; сировина, її склад та властивості; основи виробництва та технологічні особливості окремих груп непродовольчих товарів, закономірності формування їх якості та споживних властивостей; принципи класифікації та асортимент непродовольчих товарів; умови зберігання і транспортування непродовольчих товарів, фактори, що впливають на зміну якості під час зберігання, транспортування та реалізації непродовольчих товарів; вимоги до якості та методи оцінки якості непродовольчих товарів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Глушкова Т.Г. Товари культурно-побутового призначення : підручник / Т.Г. Глушкова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 358 с.
2. Товарознавство. Т. 1. Непродовольчі товари : підруч. / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 760 с. – (Серія «Товарознавство»).
3. Класифікація непродовольчих товарів : монографія / А. А. Мазаракі, Н. В. Мережко, Л. А. Коптюх та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 592 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

– лекції (тематичні);

– лабораторні заняття (лабораторні дослідження, робота у малих групах).

Методи оцінювання.

– поточний контроль – тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого ситуаційного завдання, курсової роботи;
– підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мошковська О.А., проф., док. екон. наук, проф. каф. обліку та оподаткування.

Результати навчання. Теоретична та практична підготовка для розв'язання конкретних завдань з бухгалтерського обліку і формування інформаційної бази з управління підприємницькою діяльністю в умовах ринку, здобуття знань і формування навичок документального оформлення господарських операцій, ведення синтетичного та аналітичного обліку, узагальнення даних бухгалтерського обліку.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія економіки та економічної думки», «Економічна теорія», «Фінанси, гроші і кредит», «Економіка і фінанси підприємств».

Зміст. Сутність бухгалтерського обліку та його функції. Регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Активи, власний капітал та зобов'язання як об'єкти бухгалтерського обліку. Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку. Баланс (звіт про фінансовий стан), його зміст та структура. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Облік основних об'єктів бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік основних господарських процесів. Основи фінансової звітності на підприємстві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики. Підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с.
Мова: укр. і англ.

2. Усатенко О.В. У 74 Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. : / О.В. Усатенко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 74 с.

3. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 388 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (традиційні, з моделюванням ситуацій);
- самостійна робота.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування; усне та письмове опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. МИТНА СПРАВА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028.

Семестр. V-VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мережко Н.В., проф., д-р техн. наук, зав. каф. товарознавства та митної справи; Калуга Н.В., доц., канд. хім наук, доц. каф. товарознавства та митної справи; Комаха В.О., доц. канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи знань щодо основних термінів і понять у сфері митної справи України; застосування тарифних та нетарифних методів регулювання ЗЕД; визначення митної вартості товарів та нарахування митних платежів; декларування товарів; організації та форм митного контролю; сутності та застосування митних режимів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Поняття та сутність тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Організація митного контролю. Порядок і способи здійснення митного контролю. Поняття та порядок митного оформлення. Мета, місце і час здійснення митного оформлення товарів і транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України. Взаємодія митних органів України з іншими контролюючими органами і службами під час

здійснення митного та митного оформлення товарів із застосуванням механізму «єдиного вікна» Порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів несупроводжуваного багажу, що належать громадянам. Порядок переміщення через митний кордон України валютних цінностей. Митний контроль та оформлення товарів у міжнародних поштових та експрес відправленнях. Поняття та види митних режимів. Особливості застосування митних режимів. Поняття та форми декларування. Форми митних декларацій та документів, які використовуються при митному контролі та оформленні товарів, що переміщуються підприємствами. Заповнення декларацій за формою єдиного адміністративного документа. Особливості митного оформлення товарів в умовах воєнного стану.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України (зі змінами): Закон України від 13.03.2012 №4495-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Про Митний тариф України : Закон України від 19.10.2022 № 2697-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>.
3. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): Постанова Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 №960. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-п>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-консультації);
- практичні заняття (інтерактивні форми проведення занять «Кейс-метод», «Робота в малих групах», «Рольові ігри», «Брейн-ринг»; заповнення митних декларацій із застосування програмного забезпечення QD Professional, MDOFFICE).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, ситуаційних задач, індивідуального завдання, курсова робота);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. ТОВАРНА НОМЕНКЛАТУРА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Золотарьова О.Г., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи теоретичних знань і практичних вмінь щодо визначення згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) коду товарів, які є об'єктами зовнішньоекономічних операцій; користуватися системою кодування, термінологією УКТЗЕД; застосування правил інтерпретації класифікації товарів; встановлення класифікаційних ознак товарів (кількісні та якісні характеристики, склад, ступінь обробки, функції, призначення, область застосування), які є визначальними для їх правильного кодування; застосування положень приміток до товарних угруповань (розділів, груп), які мають юридичну силу; аналізування розділових знаків, які використовуються в текстовому описі товарних угруповань (позицій, підпозицій, категорій та підкатегорій).

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

Зміст. Історія розвитку міжнародних товарних класифікацій. Гармонізована система опису і кодування товарів як основа митно-тарифного регулювання. Структура Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Основні класифікаційні ознаки, рівні та критерії деталізації товарів в УКТЗЕД. Правила інтерпретації УКТЗЕД. Принципи класифікації окремих груп товарів (продовольчі товари, мінеральні продукти, товари хімічної, деревообробної, текстильної промисловості, дорогоцінне каміння, метали та вироби з них, машини та механізми, електричне обладнання, транспортні засоби, зброя, іграшки). Повноваження митних органів щодо класифікації та кодування товарів. Порядок прийняття попередніх класифікаційних рішень.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про Митний тариф України: Закон України від 19.10.2022 № 2697-ІХ. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>.

2. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності : Наказ Держмитслужби від 14.12.2022 № 543. – Режим доступу : <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-poiashnen-do-ukrayinskoyi-klasifikatsiyi-tovariv-zovnishnoekonomichnoyi-diialnosti-321>.

3. Мережко, Н. В. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : підручник / Н. В. Мережко, Н. В. Калуга, Т. А. Караваєв. – Київ : КНТЕУ, 2019. – 312 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (інтерактивні форми проведення занять «Кейс-метод», «Робота в малих групах», «Брейн-ринг»); використання програмного забезпечення QD Professional, MDOFFICE).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, письмове опитування, перевірка ситуаційних задач, індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI–VII.

Лектор, науковий ступінь, посада. Осика В.А., проф., докт. техн. наук, проф. кафедри товарознавства і фармації, декан ФТМ; Сидоренко О.В., проф., д-р техн. наук, завідувач каф. товарознавства і фармації; Вежлівцева С.П., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства і фармації; Божко Т.В., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства і фармації, начальник навчально-методичного відділу ДТЕУ.

Результати навчання. Формування цілісного уявлення про особливості та закономірності створення та динаміки споживних властивостей харчових продуктів впродовж продовольчого ланцюгу, базованого на глибокому розумінні впливу і взаємозв'язків чинників їх формування на етапах первинного та вторинного виробництва, розподілу; формування знань про засади, методи та чинники формування виробничого та торговельного асортименту харчових продуктів; розуміння та прогнозування споживчих переваг для оцінювання та задоволення споживацького попиту на традиційні та інноваційні харчові продукти.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Хімія», «Сенсорний аналіз», «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів».

Зміст. Вивчення споживних і товарних властивостей харчових продуктів, особливостей та закономірностей їх динаміки впродовж продовольчого ланцюгу; набуття знань про засади, методи та чинники формування виробничого і торговельного асортименту харчових продуктів; прогнозування та керування споживними властивостями харчових продуктів на всіх етапах товароруку; вивчення асортиментної політики

підприємства з огляду на споживчі переваги, конкурентне середовище та ринкову стратегію підприємства; розуміння та прогнозування споживчих переваг для оцінювання та задоволення споживацького попиту на традиційні та інноваційні харчові продукти; вивчення умов зберігання, транспортування та реалізації харчових продуктів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Товарознавство: продовольчі товари : навч. посібник / І. В. Сегеда ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 224 с.
2. Товарознавство плодоовочевої продукції [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Пузік [та ін.] ; Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т овочівництва і баштанництва, Держ. біотехнол. ун-т. - Вінниця : ТВОРИ, 2023. - 370 с.
3. Товарознавство : підручник [Електронне видання] /Т. Ю. Мельник. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. – 364 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова / тематична), воркшопи;
- практичні заняття (дослідження показників якості харчових продуктів, робота в малих групах, підготовка мультимедійної презентації та наукової доповіді, модерація, вирішення ситуаційних завдань).
- майстер-класи, проблемні заняття, виїзні заняття.

Методи оцінювання.

– поточний контроль – опитування, тестування, контрольна робота, групова дискусія, захист лабораторної роботи та ситуаційного завдання, наукова доповідь, курсова робота;
– підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. ПІДПРИЄМНИЦТВО.

Тип. Обов'язкова.

Рік вивчення. 2027/2028.

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Вжитинська К. Ю., доц., канд. екон. наук, доц. каф. торговельного підприємництва та логістики.

Результати навчання. Формування у здобувачів вищої освіти системи базових знань з питань сутності підприємництва, його типізації, видів та форм підприємництва, логіки та процесу

здійснення підприємницької діяльності, зародження та впровадження бізнес-ідеї, регуляторних та не регуляторних обмежень підприємництва, а також набуття вмінь визначення ефективних напрямів підприємницької діяльності, обґрунтування доцільності створення власного бізнесу та розробки бізнес-плану суб'єкта підприємництва.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економічна теорія», «Правознавство».

Зміст. Сутність, роль та форми підприємницької діяльності. Умови, фактори і принципи розвитку підприємницької діяльності. Організація підприємницької діяльності. Державне регулювання підприємницької діяльності. Велике підприємництво. Мале підприємництво. Бізнес-планування у підприємстві. Оподаткування підприємницької діяльності. Інвестиції у підприємстві. Підприємницька діяльність у сфері роздрібної та оптової торгівлі. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі. Підприємницька діяльність у ресторанному господарстві. Підприємництво у сільському господарстві. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості. Підприємницька діяльність у сфері послуг. Підприємницька діяльність у логістиці. Соціальне підприємництво. Етична та соціальна відповідальність суб'єктів підприємництва. Ефективність підприємницької діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с.
2. Основи підприємництва : навчальний посібник / за редакцією Г. І. Карпюк. – Київ : ІМЗО, 2021. – 105 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекційні заняття; практичні заняття, у т.ч. з використанням інформаційних технологій та програмних продуктів; розробка та презентація проєктів; розв'язання розрахунково-аналітичних задач; вирішення ситуаційних задач; самостійна робота студентів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (усне опитування, перевірка індивідуальних завдань, вирішення ситуаційних завдань, вирішення розрахунково-аналітичних задач, виконання комплексної контрольної роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.15. Назва. ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ.

Тип. Обов'язкова.

Рік вивчення. 2027/2028.

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Комаха В.О., доц. канд. тех. наук, доц. зав. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Дати майбутнім фахівцям достатні знання про основні види і типи обладнання, яке використовується в митному контролі, техніко-економічні і експлуатаційно-технічні характеристики митного обладнання, його будову, правила експлуатації і техніку безпеки під час експлуатації.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізичні методи дослідження», «Хімія», «Товарознавство. Транспортні засоби».

Зміст. Рентгенівські апарати для контролю багажу, ручної поклажі та поштових відправлень. Металошукачі. Технічні засоби виявлення небезпечних предметів: зброї, вибухових пристроїв, їх елементів. Детектори дорогоцінних металів, коштовних каменів. Каратоміри. Детектори валют, експертиза купюр та елементи захисту світових валют. Детектори наркотичних речовин. Дозиметри. Спеціальні засоби митного контролю. Засоби радіозв'язку. Засоби технічного забезпечення. Комплекти хімічних реактивів. Системи автоматичного обшуку пасажирів. Автоматизовані ваговимірювальні комплекси.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Романенко Р.П. Технічні засоби митного контролю: нав. посібник – К.: КНТЕУ. 2018. – 186 с.

2. Про Концепцію інтегрування системоутворюючих компонентів технічних та спеціальних засобів митного контролю з автоматизованою системою митного оформлення Держмитслужби України: Наказ ДМСУ №191 від 28.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0191342-12#Text>

3. Експертиза та митне оформлення товарів. Навч. посіб. / за ред Мазаракі А.А., Мережко Н.В. – Київ.: КНТЕУ. 2019. – 240 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування)

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. МЕНЕДЖМЕНТ.

Тип. Обов'язкова.

Рік вивчення. 2028/2029.

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Безус А. М., доц., канд. техн. наук, доц. каф. менеджменту; Силкіна Ю. О., доц., канд. екон. наук, доц. каф. менеджменту; Ціпуринда В. С., доц., канд. екон. наук, доц. каф. менеджменту; Шевчун М.Б., доц., канд. екон. наук, доц. каф. менеджменту.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації та прийняття адекватних управлінських рішень.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія організації», «Психологія».

Зміст. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Організація як об'єкт управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Функції менеджменту та процес управління. Планування як загальна функція менеджменту. Організування як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Контролювання як загальна функція менеджменту. Регулювання як загальна функція менеджменту. Методи менеджменту. Управлінські рішення. Інформація та комунікації в менеджменті. Керівництво та лідерство. Організація праці менеджера. Відповідальність та етика в менеджменті. Культура організації та менеджменту. Результативність та ефективність менеджменту.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бірюченко С.Ю. Менеджмент : Підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. URL: [https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8068/](https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8068/Менеджмент.pdf)

Менеджмент.pdf

2. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навчальний посібник. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2024. 356 с.

3. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент : підручник / М.М. Шкільняк, О.Ф. Овсянюк-

Бердадіна, Ж.Л. Крисько, І.О. Демків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.
URL:

http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46199/1/MenedjmentPD_B5_1.11.22.pdf

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні); практичні заняття (презентації, дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, рольові та ділові ігри, практичні вправи).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, аналітично-розрахункових та творчих задач, захист індивідуальних та групових проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік вивчення. 2028/2029.

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Індутний В.В., проф., д-р. геол.-мін. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Жалдак М.П., доктор філософії, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи теоретичних знань та практичних навичок щодо особливостей біржової торгівлі, її організації, номенклатури і вимог до біржових товарів та формування сучасних біржових ринків, аналізу ситуації на них та обрання необхідної стратегії поведінки їх учасників.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економічна теорія», «Торговельне підприємництво», «Стандартизація, метрологія та управління якістю».

Зміст. Біржова торгівля як вид підприємницької діяльності. Законодавчо-правове регулювання біржової торгівлі. Біржа як складова ринкової інфраструктури. Принципи діяльності та відмінні ознаки товарних бірж. Світові центри біржової торгівлі товарами. Біржовий потенціал товарного ринку України. Електронний трейдинг – сучасна технологія біржової торгівлі. Електронні системи біржової торгівлі. Організація та проведення біржових торгів.

Біржові угоди та операції. Типи угод. Угоди з реальним товаром. Спотові, форвардні, ф'ючерсні та опціонні угоди. Хеджування та його переваги. Спекулятивні операції на біржах. Брокерська фірма, роль і місце в біржовій торгівлі.

Загальна характеристика біржових товарів. Основні класи біржових товарів. Номенклатура і вимоги до біржових товарів, які реалізуються товарними біржами України та світу. Біржова торгівля реальними товарами, їх біржові характеристики. Провідні спеціалізовані товарні біржі світу. Аукціонна торгівля сировиною.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І. М. Сотник, Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2019. 572 с.

2. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності: підручник / Д.О. Приходько. Х. : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.

3. Srinivasan, S. (2023). Basics of Stock Market / S. Srinivasan, P. 195.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (дискусії, дебати, мозковий штурм, робота з документацією).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка ситуаційних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. МИТНО-ПОСЕРЕДНИЦЬКІ ПОСЛУГИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік вивчення. 2028/2029.

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Калуга Н.В., доц., канд. хім наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Дати майбутнім фахівцям достатні знання про основні терміни у галузі митно-посередницьких послуг; нормативно-правові засади провадження митно – посередницької діяльності в Україні, особливості функціонування інституту уповноваженого економічного оператора, порядок здійснення діяльності митного брокера, порядок відкриття, функціонування та ліквідації магазинів безмитної торгівлі, митних складів та складів тимчасового зберігання, правові основи створення та діяльності вільних митних зон та вантажних митних комплексів. Набуття навичок щодо заповнення МД відповідно до різних митних режимів та користування програмним забезпеченням для здійснення зовнішньоекономічної

діяльності (QD Professional та ін.).

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Митна справа».

Зміст. Види посередницької діяльності в митній справі та їх сутність. Завдання та функції митних посередників. Види митно-посередницьких послуг. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств. Дозволи, що надаються підприємствам для здійснення митно-посередницької діяльності. Реєстри митних посередників. Порядок здійснення митної брокерської діяльності. Порядок функціонування магазину безмитної торгівлі. Експлуатація та функціонування митних складів, складів тимчасового зберігання, вільної митної зони, вантажного митного комплексу. Партнерство «митниця – бізнес» та сучасні міжнародні тенденції запровадження інституту авторизованого економічного оператора.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України (зі змінами): Закон України від 13.03.2012 №4495-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1092. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1092-2022-%D0%BF#Text>.

3. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів: Постанова Кабінету Міністрів України від від 27.01.2021 № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/50-2021-п#Text>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (інтерактивні форми проведення занять «Кейс-метод», «Робота в малих групах», «Мікрофон», «Брейн-ринг»; заповнення митних декларацій із застосування програмного забезпечення QD Professional, MDOFFICE).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, письмове опитування, перевірка заповнення митної документації, ситуаційних задач, індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. ПРАКТИЧНИЙ КУРС «БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЯ».

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2028/2029.

Семестр. VII-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ануфрієва Т.Г., ст. викл. каф. торговельного підприємництва та логістики; Вежлівцева С.П., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства і фармації; Зябченкова Г.В., ст. викл. каф. обліку та оподаткування; Климаш Н.І., доц., канд. екон. наук, доц. каф. економіки і фінансів підприємства; Ковальова М.Л., доц., канд. екон. наук, доц. каф. міжнародного менеджменту; Кондратюк О.І., доц., канд. екон. наук, доц. каф. економіки і фінансів підприємства; Макарчук І.В., док-р філософії, ст. викл. каф. менеджменту; Мельник В.В., доц., канд. екон. наук, доц. каф. економіки і фінансів підприємства; Онофрійчук І.В., доц., д-р екон. наук, проф. каф. журналістики та реклами; Пірковіч К.А., доц., канд. т. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи; Суслова Т.О., доц., канд. екон. наук, доц. каф. маркетингу.

Результати навчання. Формування у студентів професійних компетентностей щодо організації та управління бізнесом в сфері ритейлу на засадах бізнес-симуляції (інтерактивної моделі віртуального підприємства, яка за своїми внутрішніми умовами максимально наближена до реального підприємства торгівлі). Оволодіння навичками виконання завдань та обов'язків фахівців окремих функціональних підрозділів підприємства. Розвиток комплексу практичних навичок здійснення окремих бізнес-процесів та бізнес-операцій з використанням сучасних програмних продуктів та вебсервісів, набуття досвіду роботи в команді.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. : «Інформаційні технології в професійній діяльності», «Економічна теорія», «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів», «Технічні засоби митного контролю», «Економіка торгівлі», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Митна справа», «Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності», «Бухгалтерський облік», «Організація торгівлі», «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Маркетинг», «Логістика».

Зміст. Бліц-аудит діяльності підприємства торгівлі, формування аналітичних висновків за основними показниками розвитку бізнесу. Визначення сильних та слабких аспектів діяльності, розробка програми стратегічного розвитку. Уточнення концепту торговельної діяльності. Забезпечення функціонування системи маркетингу на підприємстві торгівлі. Розробка маркетингової товарної політики та комунікаційної політики підприємства. Моделювання процесу закупівлі товарів. Управління закупівельним процесом та процесом

товарозабезпечення. Категорійний менеджмент підприємства торгівлі. Контроль за умовами постачання та продажу товарів, дотриманням технічних регламентів та гігієнічних нормативів. Управління бізнес-процесом транспортування товарів підприємства: організація доставки товарів. Управління персоналом у системі менеджменту підприємства, розробка кадрової політики. Організація та моделювання обліку господарських операцій підприємства з використанням програмних продуктів «BAS: Бухгалтерія» та «BAS-Управління торгівлею». Симуляція здійснення зовнішньоторговельних операцій та оцінювання їх ефективності. Проведення аудиторської перевірки бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Аналіз та планування фінансово-економічних результатів діяльності підприємства. Бюджетування та фінансовий контролінг на підприємстві. Оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Балджи М. Д., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. – К. : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 344 с.
2. Кавун-Мошковська О. О. Торговельні мережі : підручник / О.О. Кавун-Мошковська. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 480 с.
3. Корсак В. Анатомія ритейлу. Як стати лідером роздрібного ринку: монографія. Дрогобич: Коло, 2021. – 816 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Процес вивчення дисципліни здійснюється на базі Навчально-наукового центру бізнес-симуляції ДТЕУ на основі віртуальної торговельної мережі «Гермес», що функціонує в режимі реального часу. Освоєння дисципліни передбачає проведення лабораторних занять у малих групах в підрозділах імітаційного підприємства, а саме у департаментах: Розвитку бізнесу, Персоналу, Закупівлі, Асортименту та якості, Маркетингу, Реклами та PR, Планування, Фінансового контролінгу, ЗЕД, Бухгалтерії, Логістики. По завершенню вивчення курсу відбувається захист концептів віртуальних магазинів торговельної мережі ТОВ «Гермес».

Методи оцінювання.

- поточний контроль (ситуаційні завдання/кейси);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. МАРКЕТИНГ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2028/2029.

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада Самчук В.А., канд. філос. наук, стар. викл. каф. маркетингу.

Результати навчання. Формування у студентів сучасної системи поглядів, спеціальних знань та вмінь у галузі маркетингу, набуття навичок організації маркетингової діяльності, які визначають можливості використання інструментарію маркетингу для досягнення цілей підприємства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Менеджмент», «Правознавство», «Психологія».

Зміст. Сутність та зміст маркетингу. Маркетинг як наукова концепція. Маркетингове середовище, його структура, фактори формування. Підсистема інформаційного забезпечення маркетингової діяльності. Маркетингова інформація. Структура процесу маркетингових досліджень. Поведінка споживачів: характеристики типів споживачів, моделювання споживчої поведінки. Сегментація та позиціонування як маркетингові технології. Товару системі маркетингу. Життєвий цикл товару. Конкурентоспроможність товарів на ринку. Ціна та цінова політика в системі маркетингу: мета та завдання. Фактори ціноутворення. Цінові стратегії. Маркетингова збутова діяльність. Фактори вибору каналу розподілу підприємством. Система маркетингових комунікацій. Комунікаційна модель. Розробка програми рекламної діяльності. Засоби стимулювання збуту. Прямий маркетинг. Цілі та засоби зв'язків з громадськістю. Бренд та процес його створення. Цифровий маркетинг та цифрові комунікації. Сутність концепції інтегрованих маркетингових комунікацій. Управління маркетинговою діяльністю. Підсистема планування та організації маркетингової діяльності. Контроль маркетингової діяльності. Глобальний маркетинг.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Маркетинг : навч. посіб. для студентів екон. спец. закл. вищ. освіти / Р. І. Буряк та ін. ; за ред. проф. Збарського В. К. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Каф. маркетингу та міжнар. торгівлі. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Київ : НУБіП, 2023. - 637 с.

2. Маркетинг для бакалаврів : навч. посіб. / [уклад.: І. М. Буднікевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Буднікевич ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - 2-ге вид., перероб. та допов. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. - 357 с.

3. Маркетинг. Світовий досвід та український вимір. Підручник. За ред. Старостіної А.О. Київ : ТОВ «Видавництво Ліра-К», 2024. 490 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні); практичні заняття (презентації, дискусії, тренінги, робота в малих групах, кейс-стаді, рольові та ділові ігри, аналітичні та практичні вправи, виїзні заняття).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, аналітично-розрахункових та творчих задач, захист індивідуальних та групових проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.21. Назва. ЕЛЕКТРОННА МИТНИЦЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2028/2029.

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Калуга Н.В., доц., канд. хім наук, доц. каф. товарознавства та митної справи, Комаха В.О., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи теоретичних знань та практичних навичок з питання використання інформаційних технологій, застосування новітніх процедур автоматизації процесів митного контролю та оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Митна справа», «Товарна номенклатура ЗЕД».

Зміст. Сучасні тенденції спрощення та гармонізації митних процедур. Міжнародні багатофункціональні комплексні системи «e-Customs». Нормативно-правові засади створення системи «Електронна митниця» та впровадження інформаційних технологій в митній справі. Єдина автоматизована інформаційна система Державної митної служби України (ЄАІС). Адаптація ЄАІС до європейської митної інформаційної системи - Нової комп'ютеризованої транзитної системи NCTS (New Customs Transit System).. Організаційно-правові засади електронного документообігу і використання електронних документів. Електронне декларування товарів. Впровадження механізму «єдиного вікна» при митному оформленні товарів. Використання інформаційних технологій при здійсненні попереднього документального контролю у пунктах пропуску.

Застосування методів управління ризиками із використанням інформаційних технологій при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів. Використання електронних реєстрів при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Про спрощення і гармонізацію митних правил і процедур / Міжнародна конвенція від 18.05.1973 року. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

3. Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі: Стандарти Всесвітньої митної організації від 01.06.2005 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/976_003.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (інтерактивні форми проведення занять «Кейс-метод», «Робота в малих групах», «Мікрофон», «Брейн-ринг»; застосування програмного забезпечення QD Professional, MDOFFICE).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, письмове опитування, перевірка ситуаційних задач, індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.22. Назва. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. I – IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гамов В.Г., доц., зав. каф. фізичної культури, спорту та реабілітації; Короп М.Ю, доц., к.пед.н., доц. каф. фізичної культури, спорту та реабілітації; Клименко Г.В., канд. наук фіз. вих. і спорту, доц. каф. фізичної культури, спорту та реабілітації; Чигирин О.Г., канд. пед. наук з фіз.вих та спорту, доц. кафедр. фізичної культури, спорту та реабілітації.

Результати навчання. Дисципліна сприяє задоволенню освітніх інтересів особистості й розвитку таких компетентностей: надання

необхідного обсягу знань, умінь та навичок використання засобів фізичної культури і спорту для підтримки та зміцнення здоров'я у нинішній та майбутній трудовій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізична культура».

Зміст. Історія організації фізичної культури. Наукове обґрунтування фізичного виховання та спортивного тренування. Основи професійно-фізичної підготовки. Основи здорового способу життя студентів. Організація лікарського контролю та самоконтролю у процесі фізичного виховання. Гігієнічні основи фізичної культури та спорту. Атлетична гімнастика. Баскетбол. Волейбол. Плавання. Настільний теніс. Бадмінтон. Футбол. Аеробіка. Боді-фітнес. Загальна фізична підготовка. Групи фізичної реабілітації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гамов В.Г., Мясоєденков К.О., Пивоваров А.А Фізичне виховання. Атлетизм: навч. посіб. Київ: ДТЕУ, 2022. – 176 с.
2. Іваній І.В. Фізична культури особистості фахівця фізичного виховання та спорту: навч - метод. посіб. Київ: КНУ, 2023. – 128 с.
3. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Теоретичний розділ. навч. посіб. Київ: КНУ, 2019. – 504 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Методи викладання згідно теорії та методики фізичного виховання.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.23. Назва. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Запотоцька О.В., проф., док. юрид. наук, проф. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Формування системи знань щодо змісту та особливостей державного управління, форм і методів управлінської діяльності, повноважень органів виконавчої влади, організації управління економікою України, соціально-культурним і адміністративно-політичним будівництвом, а також вмінь застосовувати теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Історія держави і права».

Зміст. Поняття адміністративного права. Адміністративно-правові норми та відносини. Суб'єкти адміністративного права. Державне управління та виконавча влада. Форми і методи державного управління. Законність та дисципліна у державному управлінні. Адміністративна відповідальність. Адміністративне правопорушення. Адміністративно-правові режими. Управління економічною сферою. Управління адміністративно-політичною сферою. Управління соціально-культурною сферою. Зміст адміністративного процесу. Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ. Адміністративні провадження. Суб'єкти та учасники адміністративного процесу. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Задихайло О.А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посібник. /О.А. Задихайло. Х.: Право, 2022. 298 с.
2. Адміністративне право України : підручник / за ред. Ю.П. Битяка. Х. : Право, 2023. 398 с.
3. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навч. посібн. / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короєд, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. Херсон: Гринь Д.С. 2023. 272 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання класичних та новітніх методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова), семінарські заняття (дискусія / комунікативний метод інше).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне опитування, тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.24. Назва. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. V – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ковальова М. Л., доц., канд. екон. наук, доц. каф. міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців цілісного уявлення та методологічними підходами щодо аналізу та оцінки

ефективності зовнішньоекономічної діяльності, вмінь застосовувати емпіричні та статистичні дані, інформаційні бази даних для аналізу стану світового економічного середовища; проводити аналіз щодо вибору оптимальних для підприємств умов співпраці з іноземним контрагентом; скласти текст зовнішньоекономічного контракту згідно з діючою нормативно-правовою базою.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія організації», «Економіка і фінанси підприємства», «Макроекономіка».

Зміст. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки. Основні напрями і показники розвитку ЗЕД в Україні. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки. Ризики зовнішньоекономічної діяльності. Транспортно-експедиторське забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко та ін. / за заг ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник . – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019 .- 652 с.

2. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. ГригороваБеренда, М. В. Шуба. – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 136 с.

3. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції (лекції-візуалізації, лекції-консультації, проблемні лекції), практичні заняття (інтерактивні форми проведення занять з використанням елементів ділової гри, сторітелінгу, кейсового методу, роботи в малих групах, використання програмного забезпечення QD Professional, MD Office).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, колоквиуми, захист проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.25. Назва. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А.А., проф., д-р. філос. наук, зав. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань та практичних навичок щодо розвитку критичного мислення, оволодіння навичками логічного аналізу, теоретичними та практичними засадами культури мислення особистості, які відповідають сучасним викликам та запитам, що постають у юридичній практиці, набуття здатності здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Предмет і завдання дисципліни «Критичне мислення». Форми мислення та його різновиди. Сутність та складові критичного мислення. Комунікативні та психологічні аспекти критичного мислення. Мовна картина світу в системі критичного аналізу. Семантика. Критичний аналіз тексту. Логічне знання як процес становлення критичного мислення. Закони та правила формальної логіки в системі мислення. Аргументація в системі логічного мислення. Доведення, спростування та критика. Аналітична філософія. Система аналітичного мислення та її складові. Міркування та судження в системі аналітичного мислення. Практичні засади формування аналітичного мислення. Вирішення задач та кейсів, спрямованих на розвиток аналітичного, логічного та критичного мислення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Джонатан Хейбер. Критичне мислення: пер. О. Бойченко — Київ: ArtHuss, 2023. — 236 с.
2. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник. Друге видання. К.: Центр учбової літератури, 2020. 368 с.
3. Логіка : підручник / [О. М. Юркевич, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.] ; за заг. ред. О. Г. Данильяна. – Харків : Право, 2022. – 220 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські

/практичні заняття, вирішення логічних та аналітичних задач, тренувальні вправи для розвитку критичного мислення.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (усне / письмове опитування, розв'язання логічних задач, кейсів, ситуаційних завдань, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.26. Назва. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II – IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А.А., проф., д-р. філос. наук, зав. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців національної свідомості майбутніх спеціалістів, становлення патріотично налаштованих громадян держави.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія України».

Зміст. Культурна спадщина України: зміст, засади та принципи збереження. Археологічні пам'ятки культурної спадщини України. Церковно-монастирська спадщина України. Фортеці та замки України. Міста та історико-архітектурна спадщина України. Природна та етнокультурна спадщина України. Визначні пам'ятні місця та меморіали України. Музеї та колекції України. Руйнація об'єктів культурної спадщини в результаті воєнних дій. Шляхи збереження культурної спадщини.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Культурна спадщина в контексті «Зводу пам'яток історії та культури України» / Кот С.І. (відповідальний редактор), Денисенко Г.Г., Івакін Г.Ю., Катаргіна Т.І., Ковпаненко Н.Г., Скрипник П.І., Тимофієнко В.І., Титова О.М., Федорова Л.Д. — К.: Інститут історії України, 2018. – 486 с.

2. Культурна спадщина та національна безпека : аналіт. доп. / [В. Потапенко, Ю. Тищенко, Ю. Каплан та ін.] ; за ред. В. Потапенка. – Київ : НІСД, 2023. – 58 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.08>

3. Культурна спадщина України: інноваційні підходи та сталий розвиток : навч. посіб. / П. В. Вербицька, І. І. Гнідик, О. М. Годованська, Ю. М. Курдина, А. З. Салюк; Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Львівська політехніка, 2022. - 147 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні); семінарські заняття (дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, модерація, тренінги).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування, письмові контрольні роботи, перевірка індивідуальних завдань, захист проєктів);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.27. Назва. ЛОГІСТИКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Нечипорук А.В., канд. екон. наук, доц. каф. торговельного підприємництва та логістики, заступник декана ФТМ.

Результати навчання. Набуття навичок розробки стратегії управління закупівельною та збутовою логістикою підприємства; засвоєння особливостей організації та управління перевезенням та складуванням товарів; оволодіння методичними підходами до управління товарними запасами та формування системи логістичного сервісу; вміння ефективно застосовувати інструментарій логістики та оптимізувати логістичні рішення.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Системи технологій», «Маркетинг».

Зміст. Поняття і сутність логістики. Передумови, фактори та етапи розвитку логістики. Цілі та завдання логістики. Засади сучасної концепції логістики. Логістика як сфера компетенцій, що пов'язує підприємство зі споживачами та постачальниками і сприяє підвищенню конкурентоспроможності. Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність. Закупівельна логістика. Вибір постачальників товарів. Організація дистрибуції готової продукції. Логістичні канали та логістичні ланцюги. Розподільчі центри та їх розміщення. Місце, роль та види матеріальних запасів. Управління товарними запасами підприємства. Сучасні системи перевезення товарів. Вибір оптимального перевізника товарів. Основні логістичні рішення при транспортуванні різних товарів. Склад як інтегрована складова частина в логістичному ланцюгу. Логістичний процес на складі. Логістичні рішення при оптимізації складської підсистеми.

Організація комерційної логістики як ефективного інструменту сучасної економіки. Формування підсистеми логістичного сервісу. Моделювання та оптимізація рівня логістичного сервісу. Особливості та оптимізація логістичних рішень у міжнародній логістиці.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник / Є.Крикавський, О.Похильченко, М. Фертч. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. –848 с.

2. Тюріна Н. Логістика. Навчальний посібник. / Н. Тюріна, І. Гой, І. Бабій. – Київ: ЦНЛ, 2021. – 392 с.

Заплановані навчальні заходи на методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні); практичні заняття (презентації, дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, рольові та ділові ігри, практичні вправи), виїзні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, співбесіди зі студентами, розв'язання ситуаційних вправ, виконання індивідуального творчого завдання);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.28. Назва. ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Пархаєва Н.В., доц. канд. техн. наук, доц. каф. торговельного підприємництва та логістики.

Результати навчання. Формування у здобувачів комплексу спеціальних теоретичних знань щодо організації і технології торгівлі та набуття навичок їх практичної реалізації на підприємствах роздрібною та оптовою торгівлі в сучасних умовах господарювання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство», «Економічна теорія», «Інформаційні технології в професійній діяльності».

Зміст. Основні принципи організації в торгівлі. Функції торгівлі, економічні та соціальні завдання. Організаційні моделі торгівлі та функціональна структура. Сутність, характерні особливості та завдання роздрібною торгівлі. Класифікація об'єктів роздрібною торговельною мережі. Види об'єктів дрібнороздрібною торговельною

мережі. Порядок здійснення торговельної діяльності та правила роботи магазинів, дрібнороздрібної торговельної мережі. Правила роздрібної торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами. Правила торговельного обслуговування населення. Склад та взаємозв'язок приміщень магазину. Основні вимоги щодо технологічного планування продовольчого та непродовольчого магазину. Сутність торговельно-технологічного процесу у магазині. Сутність оптової торгівлі, її роль, функції та завдання. Види оптових підприємств, їх класифікація та роль у процесі товаропросування. Види посередників в оптовій торгівлі та їх класифікація. Роль і функції складів у процесі товароруку, їх класифікація і види. Особливості роботи складів залежно від виконуваних функцій. Види складських приміщень, їх взаємозв'язок і технологічне планування. Організація виконання операцій технологічного процесу на складі. Організація тарних операцій у торговельних підприємствах. Транспортні засоби та їх вибір для забезпечення транспортно-експедиційних операцій в торгівлі. Транспортно-експедиторське обслуговування підприємств торгівлі. Організація надання торговельних послуг підприємствами роздрібної торгівлі. Структура послуг підприємств оптової торгівлі. Організація роботи оператора оптового ринку з ключовими клієнтами. Інновації в торгівлі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Апопій В. Теорія та практика торговельного обслуговування: Підручник / В. Апопій, І. Міщук, С. Рудницький, Ю. Хом'як. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
2. Балджи М. Д., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. – К. : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 344 с.
3. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проблемні лекції; семінарські заняття з підготовкою доповідей, обговоренням індивідуальних творчих завдань, проведенням дискусій; практичні заняття з використанням ситуаційних завдань, розв'язанням розрахунково-аналітичних задач.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (усне та письмове опитування, перевірка та захист індивідуальних завдань і проєктів, тестування, перевірка задач);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання викладання. Українська.

4.29. Назва. ОСНОВИ КІБЕРБЕЗПЕКИ.

Тип. За вибором

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Горохова О.М. к.т.н., доц. каф. інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та практичних навичок з питань правильного поводження з інформацією у кіберсфері, а також формування навичок безпечної роботи із засобами комп'ютерної техніки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Інформаційні технології в професійній діяльності».

Зміст. Кіберпростір і кібербезпека – головні ознаки нової інформаційної цивілізації. Національна система кібербезпеки України. Сутність та основні процедури керування кібербезпекою. Кібератаки, загрози та їх властивості. Характеристика сучасних кібератак. Дезінформація як елемент кібератак. Сценарії розвитку та методи протидії. Комп'ютерна вірусологія. Соціальна інженерія. Соціотехнічна безпека: проблемні аспекти. Безпека спілкування в кіберпросторі. Особливості економічної діяльності суб'єктів господарювання в кіберпросторі. Безпека цифрового простору суб'єктів господарювання. Безпека Інтернету-речей. Системи захисту інформації на проникнення. Основні методи забезпечення кібербезпеки суб'єкта господарювання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Даник Ю.Г. Основи кібербезпеки та кібероборони: підручник / Ю.Г. Даник, П.П. Воробієнко, В.М. Чернега. – [Видання друге, перероб. та доп.]. – Одеса.: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2019. – 320 с. ISBN 978-617-582-069-8

2. Бурячок В. Л. Основи інформаційної та кібернетичної безпеки. [Навчальний посібник]. / В. Л. Бурячок, Р. В. Киричок, П. М. Складанний – К., 2018. – 320 с.

3. Безпека інформаційних систем: навч. посіб. / В. І. Пашорін, Ю. В. Костюк. – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 376 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематична, проблемна); лабораторні заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій (традиційні, дискусія, моделювання ситуацій); самостійна робота; консультації.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.30. Назва. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мережко Н.В., проф., д-р техн. наук, зав. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування знань щодо організаційно-методичних принципів і порядку проведення робіт з оцінки відповідності, її правових аспектів, порядку декларування відповідності, досвіду оцінки відповідності різних країн світу. Навички та вміння щодо проведення заходів із оцінки відповідності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Торговельне підприємництво», «Стандартизація, метрологія та управління якістю», «Товарознавство».

Зміст. Оцінка відповідності в системі технічного регулювання. Міжнародні та європейські організації у сфері оцінки відповідності. Законодавчо-нормативна база та організаційно-методичні принципи оцінки відповідності. Місце оцінки відповідності в ланцюгу постачання. Оцінка відповідності як спосіб запобігання надходженню на ринок України неякісних та небезпечних товарів.

Предметна сфера оцінки відповідності. Оцінка відповідності першою, другою та третьою стороною.

Процедури оцінки відповідності. Завдання та функції учасників процедури оцінки відповідності, їх правова взаємодія. Оцінка відповідності нехарчової продукції. Модулі оцінки відповідності, їх зміст та принципи використання. Критерії вибору модулів оцінки відповідності.

Добровільна оцінка відповідності продукції. Процедура сертифікації продукції та схеми сертифікації. Сертифікація харчової продукції на відповідність визначеним вимогам.

Сертифікація систем управління. Екологічна сертифікація та сертифікація систем управління якістю: сутність, принципи, процедура та механізм реалізації. Сертифікація систем управління безпекою харчових продуктів. Інтегровані системи управління.

Законодавчо-нормативне забезпечення, порядок та процедура акредитації в Україні. Специфіка та концептуальні підходи до акредитації в міжнародному контексті. Транскордонна акредитація.

Міжнародна та європейська практика оцінки відповідності. Головні принципи європейської політики в сфері оцінки відповідності.

Ринковий нагляд. Алгоритм процедури ринкового нагляду: документальна та емпірична перевірка, лабораторне дослідження.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України № 124-VIII від 15.01.2015 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19>.

2. Основи технічного регулювання: підручник / Е.В. Білецький, О.Т. Дорошин, Н.В. Притульська та ін. – 2-ге вид., зі змін. та допов. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 620 с.

3. Гуменюк Г.Д. Сертифікація, оцінювання відповідності, акредитація: навч. посіб./ Г.Д. Гуменюк. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 220 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (опрацювання ситуаційних вправ, дискусії, робота з документацією).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка виконаних ситуаційних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.31. Назва. ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. III-IV.

Лектор, науковий ступінь, посада. Кабенюк Ю.В., доц. канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Формування у здобувачів знань про основи і правове регулювання підприємницької діяльності, захист прав та інтересів суб'єктів підприємництва. Набуття навичок щодо пошуку, опрацювання та аналізу нормативно-правових актів у сфері підприємництва, вмінні їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях, розробки документів правового характеру, які використовуються у підприємницькій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Правові основи здійснення підприємницької діяльності. Поняття і види підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємництва. Легалізація підприємництва. Корпоративні права та обов'язки. Корпоративні правовідносини. Правовий режим майна суб'єктів підприємництва. Припинення суб'єктів підприємництва. Відновлення платоспроможності і банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності. Правове регулювання ціноутворення. Захист прав та інтересів підприємців в Україні. Захист економічної конкуренції. Зовнішньоекономічна діяльність. Господарські зобов'язання і договори у підприємстві. Відповідальність у сфері підприємництва.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Господарське право (Загальна частина) : підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
2. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. – Одеса : НУ "ОЮА", 2021. – 166 с.
3. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. / Т.І. Швидка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 6-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2023. – 208 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, лекції-дискусії);
- практичні заняття (презентації, дискусії, робота у малих групах, моделювання ситуацій).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання. Українська.

4.32. Назва. ПСИХОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кушніренко К.О., канд. психол. наук, доц. каф. психології, Лапченко І. А., канд. психол. наук, доц. каф. психології; Євченко І. М., канд. психол. наук, доц. каф. психології, Мостова І.В., канд. психол. наук, доц. каф. психології, заступник декана ФЕМП, Шатілова О.С., канд. психол.

наук, ст. викл. каф. психології, Бойко Н.С., канд. психол. наук, асис. каф. психології.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців комплексу знань та вмінь щодо сутності психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та утворень, закономірностей їх функціонування, формування і розвитку особистості, психологічних концепцій теорії діяльності та її основних компонентів, категоріального апарату психології в системі професійного навчання і практичної діяльності, пізнання рівня розвитку психічних пізнавальних процесів у особистості.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Основні поняття та категорії психологічної науки і практики. Когнітивна сфера особистості – нижчі психічні пізнавальні процеси. Психічні утворення, властивості та емоційно - вольова сфера особистості. Психологічна характеристика темпераменту та характеру. Особистість в соціальній сфері. Психологія особистості та соціальнопсихологічні феномени особистості в групі. Вікові особливості формування самосвідомості. Психологія професійної діяльності. Психологічні умови сімейного благополуччя. Психологічні умови психічного і фізичного здоров'я. Психологічні аспекти ментального здоров'я у воєнний і післявоєнний час.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Губенко І. Я., Карнацька О. С., Шевченко О. Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособистісного спілкування : підручник : 3-є видання, стереотипне. Київ : ВСВ «Медицина», 2021. 312 с.
2. Загальна психологія : навчальний посібник; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної, І. О. Петухової / Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2020. 554 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К., 2020. 564 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова/тематична/проблемна);
- практичні (тренінг /презентація/дискусія/комунікативний метод /модерація/«мозковий штурм»/ тренажерні завдання/метод кейс-стаді/робота в малих групах та ін.)

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування з використанням комп'ютерної техніки, письмові контрольні роботи, індивідуальне навчально-дослідне завдання, курсова робота);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий)

Мова навчання та викладання. Українська

4.33. Назва. ТЕХНОЛОГІЇ SOFT SKILLS.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. II – VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Красільнікова О.В., канд. іст. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань і вмінь щодо розвитку гнучких, міжпрофесійних навичок («soft-skills»), які необхідні для успішної самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

Зміст. Soft skills: формування соціальних навичок. Типи і класифікації soft skills. Soft skills в професійній діяльності. Самомотивація особистісного та професійного розвитку. Мотивація та демотивація. Навички особистісної саморегуляції. Навички ефективної комунікації. Нетворкінг. Творчість та креативне мислення. Емоційний інтелект як основа нового типу лідерства. Розвиток емоційного інтелекту. Лідерські якості в професійній діяльності. Team building: формування й розвиток навичок. Навички вирішення проблем та прийняття рішень. Презентаційні навички та самопрезентація. Сторітелінг. Адаптивність та адаптаційні можливості. Стресостійкість. Інклюзивність, доступність, безбар'єрність (IDE). Гендерна компетентність. Багатокультурність як суспільна цінність. Work-life balance.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гамалія В. М. Технології Soft Skills : Навчальний посібник для студентів всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. Київ : ДУІТ, 2023. 112 с.
2. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога: навчальний посібник / уклад. Т. Й. Бабюк, Н. Г. Каньоса, С. М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2023. 222 с.

3. Жильцова О., Станчишин В. Soft skills: Бути собою. Управлінські практики та психологія м'яких навичок: навчальний посібник. Київ : Віхола, 2025. 224 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні); практичні заняття (дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, модерація, тренінги).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування, письмові контрольні роботи, перевірка індивідуальних завдань, захист проектів);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.34. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. АНТИКВАРІАТ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Індутний В.В., доц., д. геол.-мін. н., проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування наукового розуміння специфіки антикварної торгівлі шляхом вивчення особливостей атрибуції та ціноутворення на різні предмети антикваріату з урахуванням ступеня їх унікальності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Історія української культури».

Зміст. Тенденції розвитку ринку антикваріату. Нормативно-правове регулювання обігу антикваріату. Образотворче мистецтво. Антикварний живопис. Антикварна графіка. Антикварна ікона. Антикварна і букіністична книга. Антикварні предмети декоративно-ужиткового мистецтва. Антикварні ювелірні вироби та годинники. Антикварна зброя. Предмети філателії. Предмети нумізматики та фалеристики. Оцінка вартості предметів антикваріату.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Індутний В.В., Походяща О.Б. Експертиза пам'яток культури: підручник. Київ: Літера ЛТД, 2021. 516 с.

2. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення: підручник. Харків: Vivat, 2019. 576 с.

3. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. 368 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (робота у малих групах).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка підготовленого індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.35. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Індутний В.В., доц., д. геол.-мін. н., проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування вміння орієнтуватися і вирізняти з-поміж ординарних речей культурні цінності, визначати їх художню та історичну цінність, розрізняти музейну цінність і ринкову ціну.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Історія української культури».

Зміст. Культурні цінності та проблеми їх визначення в нормативно-правових актах України та міжнародних конвенціях; образотворче мистецтво, види і жанри образотворчого мистецтва, живопис на полотні; живопис на дерев'яній основі, іконопис, характерні ознаки ікони, іконостас; графіка: види, технологія виробництва; старовинні книги, рукописи, документи, їх класифікація, види та відмінні ознаки; декоративно-прикладне мистецтво, види та відмінні ознаки; музичні інструменти, атрибуція смичкових інструментів; поштові марки, відмінні ознаки; ордени, медалі, нагрудні знаки, грошові знаки; оцінка культурних цінностей.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Індутний В.В., Походяща О.Б. Експертиза пам'яток культури: підручник. Київ: Літера ЛТД, 2021. 516 с.
2. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення: підручник. Харків: Vivat, 2019. 576 с.
3. В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. Історія української культури: підручник. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. 368 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні), практичні заняття, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка підготовленого індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.36. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНІ МАТЕРІАЛИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Андрієвська Л.В., доц., канд.тех.наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, компетентностей щодо принципів класифікації, формування асортименту товарів, засвоєння методичних підходів до оцінки якості, визначення умов транспортування, зберігання та реалізації паливно-мастильних матеріалів для забезпечення ефективного управління процесами збуту даних товарів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство».

Зміст. Загальні відомості про паливо. Експлуатаційні властивості та якість автомобільних бензинів та дизельного пального. Газоподібне паливо. Альтернативні види палива. Характеристика мастильних матеріалів (моторні та трансмісійні оливи; оливи для гідравлічних систем, індустріального та іншого призначення; пластичні й тверді мастильні матеріали). Технічні рідини спеціального призначення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Товарознавство: підручник. Т. 1: Непродовольчі товари / Н.В. Мережка, О.Р. Мокроусова, Л.А. Коптюх та ін. К.: КНТЕУ, 2019. 760 с.
2. Бойченко С., Пушак А., Топільницький П., Любінін Й., Мікосянчик О. Пластичні мастила: властивості та якість: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 274 с.
3. Технічний регламент щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2013-%D0%BF#Text>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого ситуаційного завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.37. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Комаха В.О., доц., канд.тех.наук., доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування знань щодо класифікації та характеристик різних видів транспорту, будови, конструктивних особливостей та призначення вузлів і агрегатів транспортних засобів, вимог до якості та безпечності, технічного стану, асортименту, оцінювання технічного стану та безпечності транспортних засобів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів», «Теоретичні основи товарознавства», «Товарознавство. Непродовольчі товари».

Зміст. Транспорт як галузь економіки. Класифікація і типологія транспортних засобів. Загальна характеристика та класифікація транспортних засобів. Європейська система класифікації легкових автомобілів за класами, об'ємом двигуна тощо. Будова авто-транспортних засобів, товарознавча характеристика основних систем, вузлів та агрегатів, їх вплив на безпечність і технічний стан. Двигуни автотранспортних засобів. Гібридні силові агрегати. Товарознавча характеристика асортименту автомобілів, що реалізуються на ринку України. Безпечність і технічний стан автотранспортних засобів. Системи активної та пасивної безпечності. Показники екологічної безпечності автомобілів. Товарознавча оцінка технічного стану транспортного засобу. Особливості ідентифікації, оцінки, страхування та торгівлі автотранспортними засобами. Загальна характеристика і класифікація залізничного транспорту водних і повітряних транспортних засобів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Соловйова О. О. Загальний курс транспорту : навч. посібник / О. О. Соловйова, І. І. Висоцька, І. М. Герасименко. – К. : НАУ, 2019. – 244 с.
2. Артюх О. М., Дударенко О. В. та ін. Автомобільні кузови : навч. посібник / О. М. Артюх, О. В. Дударенко, В. В. Кузьмін, А. Ю. Сосик, А. В. Щербина. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – Ч. 1. – 292 с.
3. Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів : Наказ М-ва юстиції України та Фонду держ. майна України від 08.11.2019 № 142/5/2092 (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1074-03>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (робота в малих групах, моделювання ситуацій).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.38. Назва. ТОВАРОЗНАВСТВО. ЦИВІЛЬНА ЗБРОЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028, 2028/2029.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мережко Н.В., проф., д-р. тех. наук, зав. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування у студентів цілісної системи знань щодо законодавчо-правового регулювання обігу цивільної зброї в Україні та світі, асортименту зброї і боєприпасів до неї, класифікаційних, конструктивних та ідентифікаційних ознак.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари».

Зміст. Формування ринку зброї в Україні та світі. Основні умови обігу та придбання цивільної зброї. Реєстрація та надання дозволу на цивільну зброю. Особливості процедури правозастосування щодо обігу цивільної зброї в умовах воєнного стану. Реалізація та контроль за використанням вогнепальної зброї. Торгівля боєприпасами.

Класифікаційні ознаки цивільної зброї. Встановлення приналежності конкретних зразків зброї до певних типів і видів. Вимоги до якості та

безпеки цивільної зброї та боєприпасів до неї. Ідентифікаційні ознаки цивільної зброї.

Мисливська та спортивна вогнепальна і пневматична зброя. Відмінні ознаки гладкоствольної, нарізної та комбінованої зброї. Стрілецький спорт. Відмінні ознаки та види зброї, що використовуються в кульовій стрільбі, стендовій стрільбі та стортингу. М'яка і жорстка пневматика для спортивного та розважального застосування.

Мисливська холодна зброя безпосередньої (клинкова) та опосередкованої дії (метальна). Техніко-криміналістичні вимоги до мисливських ножів та кинджалів. Спортивна метальна холодна зброя: конструктивні особливості, характеристика асортименту та вимоги до якості. Спортивні луки та арбалети.

Асортимент, конструктивні, тактико-технічні дані, вимоги до якості та безпеки зброї самооборони та сигнальної.

Колекційна зброя, що має художню та історичну цінність. Авторська художня зброя. Антикварна метальна, пневматична, холодна клинкова та ударна зброя. Імітаційна електропневматична та пневматична зброя для спортивних та рекреаційних занять. Відмінні ознаки деактивованої зброї.

Бренди цивільної зброї.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Цивільний обіг зброї в Україні. Правове регулювання, історія і перспективи, міжнародний досвід: навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2022.– 494 с.

2. Цивільна зброя в Україні: міфи та реальність. Українська дійсність і міжнародний досвід легалізації та контролю: підручник / Г. Ф. Гергега, О. О. Зарубінський, Б. М. Петренко, Р. В. Старовойтенко. – Київ : АДЕФ- Україна, 2015. – 152 с.

3. Контроль за придбанням і володінням зброєю: Директива (ЄС) 2021/555 Європейського парламенту і Ради від 24 березня 2021 року.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32021L0555>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (виїзні в торговельні підприємства, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування, опитування, перевірка індивідуального завдання);

– підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.39. Назва. ЦІЛЬОВИЙ КОМУНІКАТИВНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2028/2029.

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шевелько К. О., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри іноземної філології та перекладу; Катеруша О.В., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри іноземної філології та перекладу; Харитоновна Д.Д., канд. філол. наук, ст. викл. кафедри іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти англomовними мовленнєвими компетентностями на рівні комунікативної достатності, які відповідають володінню іноземною мовою на рівні B2 згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти та Програмою єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання з метою здобуття ступеня магістра, застосовувати мовленнєві навички читання, письма, говоріння та аудіювання у межах різних ситуацій, відповідно до сфер спілкування і тематики, визначених програмою єдиного вступного іспиту з іноземних мов.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

Зміст. Оволодіння лексичними та граматичними засобами з наступних тем: Особистісна сфера. Навколишнє середовище. Освіта. Працевлаштування. Культура. Покупки. Подорожі. Спорт. Здоров'я. Наука і технології. Держава та суспільство. Дозвілля. Дім.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Сімонок В.П. Посібник для підготовки до ЄВІ з англійської мови. Харків: Право, 2021. 235 с.

2. Murphy R. English Grammar in Use. Fourth Edition. Cambridge University Press, 2020. 399 p.

3. Weale H., Yurchenko A. Oxford Exam Trainer B2. Oxford University Press, 2020. 184 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Аудиторні практичні заняття, самостійна робота студентів. Традиційні та інноваційні методи і технології навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, парна робота,

робота в малих групах, проєктна методика, кейс-метод, моделювання ситуацій, рольова гра, застосування інформаційно-комунікаційних технологій).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (фронтальне опитування, тестування, оцінювання презентацій, самостійних робіт);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська.

ЗМІСТ

Вступ

1. Загальна інформація про університет

- 1.1. Назва та адреса
- 1.2. Опис закладу (тип і статус)
- 1.3. Адміністрація університету
- 1.4. Академічний календар
- 1.5. Перелік освітніх програм
- 1.6. Вимоги щодо умов прийому, у тому числі мовна політика та процедури реєстрації
- 1.7. Кредитна мобільність та попереднє навчання (неформальне та інформальне)
- 1.8. Політика розподілу кредитів ЄКТС (інституційна кредитна рамка)
- 1.9. Механізми академічного управління

2. Загальна інформація для студентів

- 2.1. Відділ обліку студентів
- 2.2. Умови проживання
- 2.3. Харчування
- 2.4. Вартість проживання
- 2.5. Фінансова підтримка для студентів
  - 2.5.1. Стипендіальне забезпечення студентів
  - 2.5.2. Пільгова оплата за проживання у гуртожитках
  - 2.5.3. Фінансове забезпечення студентів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
- 2.6. Медичні послуги
- 2.7. Умови для студентів з обмеженими можливостями та особливими потребами
- 2.8. Навчальне обладнання
- 2.9. Бібліотека
- 2.10. Організація мобільності студентів за освітніми програмами
- 2.11. Заклади вищої освіти-партнери університету
- 2.12. Програми англійською мовою викладання
- 2.13. Мовні курси
- 2.14. Можливості для практичної підготовки
- 2.15. Дуальна форма освіти
- 2.16. Умови для творчого розвитку, занять спортом і відпочинку
- 2.17. Студентські організації

3. Освітня програма

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни)